

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. І.І. МЕЧНИКОВА

ЕКОНОМІКО-ПРАВОВИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

«МІЖНАРОДНІ ФІНАНСИ»

*Для студентів денного та заочного відділень
економіко-правового факультету*

Спеціальність: 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
Рівень вищої освіти: перший (бакалавр)

Одеса -2021

УДК 336.113

М54

Автор-укладач:

Савастєєва Оксана Миколаївна,

доктор економічних наук, доцент,

професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування

Затверджено на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування

Економіко – правового факультету

Одеського національного університету імені І.І.Мечникова

Протокол № 12 від «21» травня 2021 р.

Рекомендоване до друку Рішенням Вченої ради Економіко – правового факультету

Одеського національного університету імені І.І.Мечникова

Протокол № 7 від « 27 » травня 2021 р.

Рецензенти:

Побережець О.В. - докт.ekon.наук, професор, професор кафедри обліку і оподаткування ЕПФ ОНУ імені І.І.Мечникова.

Борисова Л.Є. – канд.ekon.наук, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування ЕПФ ОНУ імені І.І.Мечникова;

М54 Методичні рекомендації для вивчення навчальної дисципліни «Міжнародні фінанси» для студентів денної та заочної форми навчання зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» / автор-уклад. О.М.Савастєєва. – Одеса: ФОП Гуляєва В., 2021. – 36 с.

Методичні рекомендації для вивчення навчальної дисципліни «Міжнародні фінанси» сприятимуть ґрунтовному вивченню нормативно – правових актів, щорічних статистичних видань, спеціальних наукових видань, у яких розглядаються теоретичні та практичні аспекти вирішення актуальних проблем розвитку міжнародних фінансів в сучасних умовах.

УДК 336.113

©Савастєєва О.М., 2021

ЗМІСТ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА.....	4
ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МІЖНАРОДНІ ФІНАНСИ».....	7
СИСТЕМА КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ.....	8
ЗМІСТ ЛЕКЦІЙ, ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ І ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ, ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ТА МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ.....	10
КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МІЖНАРОДНІ ФІНАНСИ».....	29
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ ДО ВИВЧЕННЯ КУРСУ «МІЖНАРОДНІ ФІНАНСИ».....	33

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Динамічні процеси глобалізації у світовій економіці породжують ускладнення міжнародних валютно-кредитних відносин, які змінюють свій зміст, принципи і форми організації разом з трансформацією світового господарства. Це породжує потребу, а тим самим і актуальність, вивчення сучасних основ організації міжнародних фінансів. Дисципліна «Міжнародні фінанси» є однією з базових дисциплін для підготовки економістів, що здобувають знання, необхідні для здійснення професійної діяльності в економічній сфері.

Курс «Міжнародні фінанси» розглядає: основи функціонування міжнародних фінансів і світового фінансового ринку в умовах глобалізації; закономірності, структуру та принципи функціонування національної, регіональної і світової валютних систем; поняття і структуру валютного ринку, його види, функціональне призначення і учасників; валютний курс, чинники, що впливають на його зміну, основні поняття і терміни, пов'язані з цією категорією; види і характеристики валютних операцій; форми міжнародних розрахунків, їх особливості і чинники, що впливають на їх вибір; суть і функції, роль і види міжнародного кредиту; основи формування балансів міжнародних розрахунків; міжнародні валютні кредитні і фінансові організації, досвід їх функціонування.

Метою є формування знань з міжнародних фінансів, механізмів та інструментарію прийняття рішень у валютній, кредитній та інвестиційній сферах на мікро- і макроекономічному рівнях.

Міждисциплінарні зв'язки: дисципліна «Міжнародні фінанси» пов'язаний з наступними теоретичними дисциплінами: «Теорія грошей», «Теорія кредиту», «Фінанси», «Фінансовий ринок», «Банківські операції», «Банківська система», «Фінансові системи зарубіжних країн».

Основними завданнями вивчення дисципліни «Міжнародні фінанси» є:

1. Формування системних знань про:
 - трансформацію ролі міжнародних фінансів в умовах глобалізації економіки;
 - призначення і тенденції розвитку світового фінансового ринку;
 - зміст валютних відносин в системі міжнародних фінансів;
 - закономірності, структуру і принципи функціонування національної, регіональної і світової валютних систем;
 - механізми формування валютного курсу;
 - зміст, функціональне призначення, види і учасників валютного ринку;
 - види і особливості валютних операцій;
 - форми міжнародних розрахунків, їх особливості та чинники, що впливають на їх вибір;
 - суть, функції, роль і види міжнародного кредиту;
 - основи побудови і регулювання платіжного балансу;
 - роль міжнародних валютних кредитних і фінансових організацій в міжнародній фінансовій системі.

2. Розробка системного підходу до аналізу сучасних міжнародних фінансових відносин.

3. Розвиток навичок аналізу та використання інформації про стан окремих сфер міжнародних фінансів при схваленні управлінських рішень і оцінці їх ефективності.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних компетентностей:

а) інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в процесі професійної діяльності або навчання у сфері фінансів, банківської справи та страхування, що передбачає застосування окремих положень фінансової науки та характеризується необхідністю враховувати комплекс вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

б) загальних (ЗК):

- ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні;
- ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- ЗК09. Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК10. Здатність працювати у команді.
- ЗК11. Здатність спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
- ЗК12 Здатність працювати автономно.
- ЗК14. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

б) Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

- СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури;
- СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування);
- СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

– **Очікувані результати навчання.** У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- основні принципи побудови світової фінансової системи та її основних частин;
- загальнотеоретичні основи функціонування різноманітних сегментів світового фінансового ринку;
- міждержавні та українські нормативні документи, які регламентують діяльність на світовому валютному і кредитному ринках;
- систему міжнародних валютно-кредитних і фінансових організацій;
- історію становлення світової валютної системи і розвитку міжнародного кредитування;
- цілі, методи і засоби діяльності держави і окремого підприємства у валютно-фінансовій сфері на міжнародному рівні;
- основні причинно-наслідкові зв'язки у функціонуванні світового фінансового ринку;
- основні форми міжнародних розрахунків;
- основні валютні операції, специфіку їх проведення і ефективного здійснення, способи страхування валютних ризиків.

- види, призначення та методи регулювання балансів міжнародних розрахунків.

вміти:

- розв'язувати задачі з обліку операцій в іноземній валюті;
- володіти технікою валютних операцій з урахуванням сучасних тенденцій міжнародного бізнесу;
- працювати з платіжними інструментами в іноземній валюті;
- прогнозувати динаміку валютного курсу на короткострокову перспективу на основі вивчення платіжного балансу, особливостей валютної політики держави та економічного становища країни;
- обслуговувати документарні операції у відповідності до ділової стратегії підприємства;
- організовувати роботу валютного відділу підприємства;
- страхувати ризики, що виникають при конверсійних операціях;
- аналізувати сучасні тенденції розвитку основних сегментів світового фінансового ринку і оцінювати їх вплив на особливості економічного розвитку національних економік.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 120 годин, що становить 4 кредити ЄКТС. З них на лекції для 3 курсу передбачено – 24 годин, на практичні та семінарські заняття – 30 годин, на самостійну роботу – 66 годин. Для студентів заочної форми на лекції передбачено – 10 годин, на практичні та семінарські заняття – 6 годин, на самостійну роботу – 104 години. Формою контролю є іспит.

До іспиту допускаються студенти, що відпрацювали всі пропущені заняття, виправили незадовільні оцінки, отримані на семінарських заняттях, набрали мінімальну кількість балів і успішно здали змістовні модулі.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МІЖНАРОДНІ ФІНАНСИ»

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усь ого	у тому числі					Усьог о	у тому числі				
		Л	П	Ла б	інд	с.р.		л	П	лаб	Ін д	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1 «СИСТЕМА МІЖНАРОДНИХ ФІНАНСІВ, ГЛОБАЛІЗАЦІЯ СВІТОВОГО ФІНАНСОВОГО СЕРЕДОВИЩА, ЗАБОРГОВАНІСТЬ В СИСТЕМІ МІЖНАРОДНИХ ФІНАНСІВ»												
Тема 1. Система міжнародних фінансів в сучасній економічній науці	14	2	4			8	16	2	2			12
Тема 2. Глобалізація світового фінансового середовища. Світові фінансові кризи	14	2	4			8	14	2	2			10
Тема 3. Заборгованість у системі міжнародних фінансів	14	2	4			8	12	2				10
Тема 4. Світова валютно-фінансова система та етапи її еволюції	10	2	2			6	10					10
Тема 5. Фінансова і монетарна політика Європейського валютного союзу	10	4	2			4	10					10
Разом за змістовим модулем 1	62	12	16			34	62	6	4			52
Модуль 2												
Змістовий модуль 2 «МІЖНАРОДНІ РОЗРАХУНКИ І ПЛАТІЖНИЙ БАЛАНС, ФІНАНСИ ТРАНСНАЦІОНАЛЬНИХ КОРПОРАЦІЙ»												
Тема 6. Міжнародні розрахунки та їх організаційні засади	14	2	4			8	16	2	2			12
Тема 7. Платіжний баланс країн світу	12	2	4			6	12	2				10
Тема 8. Фінанси транснаціональних компаній	10	2	2			6	10					10
Тема 9. Міжнародна банківська справа	12	4	2			6	10					10
Тема 10. Міжнародне оподаткування	10	2	2			6	10					10
Разом за змістовим модулем 2	58	12	14			32	58	4	2			52
Усього годин	120	24	30			66	120	10	6			104

СИСТЕМА КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Методи діагностики якості вищої освіти включають в себе систематичний поточний, підсумковий контроль знань, тести, тестові завдання, задачі, пакети комплексних контрольних робіт для комплексної перевірки знань з навчальних дисциплін тощо. Вони розроблені професорсько-викладацьким складом кафедр факультету з урахуванням вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики фахівця, освітньо-професійної програми, робочих програм навчальних дисциплін.

Навчальна дисципліна «Міжнародні фінанси» викладається за кредитно-модульною системою організації навчального процесу (далі - КМСОНП). Дана система запроваджується з метою удосконалення системи контролю якості знань студентів, сприяння формуванню системних та систематичних знань, стабільної самостійної роботи впродовж семестру, підвищення об'єктивності оцінювання знань та адаптації до вимог, визначених Європейською системою залікових кредитів (ECTS).

Навчальна дисципліна «Міжнародні фінанси» викладається шляхом поєднання аудиторних занять із самостійною роботою. Лекційні, практичні (семінарські) заняття відносяться до аудиторних занять. На практичних заняттях можуть використовуватись різні форми та методи навчання і контролю знань студентів: доповіді, експрес-опитування, доповнення відповіді, вільна дискусія, співбесіда, обговорення рефератних повідомлень, розв'язання казусів, виконання самостійних і контрольних робіт, індивідуальні завдання та інші. Рівень знань, підготовленості, ерудиції, активності студентів на семінарах оцінюється викладачем самостійно.

Навчальна дисципліна «Міжнародні фінанси» вивчається протягом одного семестру та складається з двох модулів. По завершенню курсу студенти складають іспит. На іспит виносяться вузлові питання, типові і комплексні завдання, що потребують творчої відповіді та вміння синтезувати отримані знання і застосовувати їх при вирішенні практичних завдань.

Оцінювання знань студентів здійснюється шляхом виконання індивідуальних завдань, які включають: поточний модульний контроль (модульні контрольні роботи за першим та другим модулями), підсумковий модульний контроль (ПМК) та семестровий контроль (СК).

За результатами оцінювання модулів студентам виставляються бали. Максимальна кількість балів, що може набрати студент у семестрі дорівнює 70-ти балам. Отримані поточні бали додаються до наступних максимально можливих 30 балів, що одержуються студентом за підсумковий модульний контроль (ПМК). Під час викладання матеріалу лекцій, лектор може здійснювати контрольні експрес опитування студентів. Максимальна оцінка, яку студент може отримати за ці опитування складає 5 балів, які є складовими СК.

Орієнтовні форми контролю знань на практичних заняттях та їх оцінка:

- доповідь (виступ на задану тему) – до 5 балів;
- доповнення доповіді – до 2 балів;
- колоквіум – до 4 балів;
- самостійна робота – до 4 балів;
- домашня робота – до 4 балів;
- есе (короткі відповіді на запитання) – до 3 балів;
- тестування (з набору суджень вибрати вірні) – до 4 балів;
- реферат (змістовна письмова робота на задану тему з аналізом літератури та висновками) – до 4 балів;
- участь в дискусії – до 2 балів.

У випадку відсутності студента на практичному (семінарському) занятті він зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття через усне опитування в поза аудиторний час (час консультацій викладача) або відпрацювати пропущене заняття шляхом написання реферату на тему, задану викладачем (але не більше половини від загальної кількості занять). Невідпрацьовані заняття вважаються незданими і за них не нараховується оцінка в балах. За 10 днів до початку екзаменаційної сесії викладач припиняє приймати відпрацювання.

За навчальну дисципліну студентом може бути отримано максимально 100 балів. У підсумку, оцінені за 100-бальною системою, знання студента відображаються у заліковій книжці.

Підсумковим контролем з дисципліни є іспит.

Мінімальна кількість балів, що зараховується як позитивний результат, дорівнює 60 (за 100-бальною шкалою).

Підсумковий контроль (ПМК) за балами розподіляється наступним чином: 20 балів – теоретична частина та 10 балів – практична(тести). Теоретична частина містить 2 питання рівної складності, практична – 10 тестових завдань.

За бездоганну відповідь на кожне теоретичне питання студент отримує – 10 балів. При цьому відповідь вважається бездоганною, якщо студент повністю розкрив суть питання, послідовно і логічно його доповів, навів приклади, проілюстрував відповідь необхідною і достатньою кількістю записів, графіків, формул; зробив посилання на відповідні літературні джерела. За бездоганне виконання завдання практичної частини студент отримує – 10 балів.

Кожне завдання практичної частини іспиту вважається виконаним бездоганно, якщо при його розв'язанні отримана правильна відповідь, послідовно і логічно викладено рішення, зроблені всі необхідні розрахунки, таблиці, графіки.

Іспит враховується нескладеним, якщо студент отримав незадовільну оцінку.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Поточний контроль										Підсумковий контроль	Сума балів
Модуль № 1					Модуль № 2						
T1	T2	T3	T4	T5	T7	T8	T9	T10	T11		
Модульний контроль 1: від 0 до 40 балів					Модульний контроль 2: від 0 до 30 балів					від 0 до 30 балів	100 балів
Разом: від 0 до 70 балів											

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	Зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D	задовільно	
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

ЗМІСТ ЛЕКЦІЙ, ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ І ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ, ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ТА МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. «СИСТЕМА МІЖНАРОДНИХ ФІНАНСІВ, ГЛОБАЛІЗАЦІЯ СВІТОВОГО ФІНАНСОВОГО СЕРЕДОВИЩА, ЗАБОРГОВАНІСТЬ В СИСТЕМІ МІЖНАРОДНИХ ФІНАНСІВ»

ТЕМА 1. СИСТЕМА МІЖНАРОДНИХ ФІНАНСІВ В СУЧАСНІЙ ЕКОНОМІЧНІЙ НАУЦІ.

Лекція — 2 год.

Поняття і суть міжнародних фінансів і міжнародних фінансових відносин. Особливості міжнародних фінансів. Склад міжнародних фінансів. Приватні і офіційні міжнародні фінанси. Кредитні і некредитні форми міжнародних фінансів. Ринкові і неринкові форми міжнародних фінансів. Суб'єкти міжнародних фінансів. Міжнародні валютно-фінансові організації: історія розвитку, види та роль функціонуванні світової фінансової системи на сучасному етапі. Організації групи Всесвітнього банку. Міжнародний валютний фонд. Регіональні кредитно-фінансові організації. Зміни в світовому економічному середовищі. Огляд подій, що викликали зміни в світовому економічному і фінансовому середовищі. Структурні тенденції, що впливають на величину і структуру світових фінансових потоків. Історичний аспект формування сучасного світового фінансового ринку. Довгострокові проблеми в середовищі світових фінансів. Правове забезпечення міжнародних фінансів. Поняття норми міжнародного права. Основоположні принципи міжнародного права. Джерела правового регулювання сфери міжнародних фінансів. Система міжнародних договорів, що стосуються міжнародної фінансової діяльності, проблеми їх реалізації.

Практичне заняття – 4 години

I. РОЗГЛЯД ТЕОРЕТИЧНИХ ПИТАНЬ.

II. ПЕРЕВІРКА ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ У ФОРМІ ТЕСТУВАННЯ.

III. ТЕМИ ДЛЯ РЕФЕРАТІВ:

1. Генезис та становлення міжнародних фінансів та ринку капіталу (XVIII ст.- 1914р.).
2. Сучасний стан (1971-теперішній час) міжнародного фінансування.
3. Кредити, займи та борги у період світових війн (1914- 1945 рр.).
4. Міжнародні фінанси в умовах золотовалютного стандарту (1944-1973 рр.)

Завдання для самостійної роботи – 8 годин.

Перелік питань:

1. Поняття фінансового центру, його функції, основні вимоги до світового фінансового центру.
2. Характеристика світових фінансових центрів – Лондонського, Нью-Йоркського, Токійського, світових фінансових центрів, що розташовані в Європі.
3. Фінансові центри на периферії світового господарства.
4. Інформаційні агентства світових фінансових центрів, їх роль в управлінні світовими фінансовими потоками.

Рекомендована література:

Основна: 1, 2, 6, 15, 17, 21

Додаткова: 23, 24, 25, 26, 35.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ ПИТАНЬ ТЕМИ

Після засвоєння теоретичного матеріалу даної теми студенти повинні отримати знання про сутність міжнародних фінансів і засади функціонування світового фінансового ринку.

У процесі вивчення сутності міжнародних фінансів потрібно звернути увагу на природу даної економічної категорії і передумови, які сприяють розвитку міжнародних фінансових відносин; вивчити трактування поняття «міжнародні фінанси» різних економістів та скласти власне уявлення про цю економічному категорію; визначити, що відноситься до міжнародних фінансових ресурсів; розмежувати публічні та приватні міжнародні фінанси та виділити різницю між їх суб'єктами. З метою поглибленого вивчення трансформації змісту міжнародних фінансів належить дослідити природу світових фінансових центрів – Лондонського, Нью-Йоркського, Токійського, світових фінансових центрів, що розташовані в Європі.

Потрібно звернути увагу на те, що процес фінансової глобалізації є головним чинником формування світового фінансового ринку, а тому рекомендується вивчити поняття світового фінансового ринку і його різноманіття; розглянути еволюцію світового фінансового ринку.

ТЕМА 2. ГЛОБАЛІЗАЦІЯ СВІТОВОГО ФІНАНСОВОГО СЕРЕДОВИЩА. СВІТОВІ ФІНАНСОВІ КРИЗИ.

Лекція – 2 години

Поняття та концепції економічної глобалізації. Особливості та основні напрямки розвитку економічної глобалізації. Показники ступеня глобалізації світової економіки. Глобалізація – якісно новий етап розвитку інтернаціоналізації господарського життя. Поняття та передумови виникнення фінансової глобалізації. Етапи розвитку фінансової глобалізації.

Взаємозв'язок глобалізації світової економіки з глобалізацією

національних корпорацій. Загальна характеристика та тенденції розвитку світових процесів транснаціоналізації. Показники рівня транснаціоналізації. Роль, основні показники діяльності ТНК у глобальній світовій економіці. Глобальні стратегії розвитку ТНК. Роль транснаціональних банків (ТНБ) у розвитку глобалізації.

Характеристика фінансової глобалізації. Основні фактори виникнення та розвитку. Суб'єкти фінансової глобалізації. Поняття, загальна характеристика та особливості глобального фінансового ринку. Еволюція форм глобального фінансового ринку. Чинник фінансової глобалізації. Економічні та соціальні наслідки: позитивні та негативні ефекти.

Трансграничні злиття. Концентрація, централізація капіталу. Розвиток приватної пенсійної системи в Латинській Америці та Європі. Фактори стимулювання розвитку банківської системи розвинутих країн та тих, що розвиваються. Рівень ринкової капіталізації банків з ринковою економікою, що тільки починає формуватися. Консолідація біржової та позабіржової торгівлі.

Практичне заняття – 4 години

I. РОЗГЛЯД ТЕОРЕТИЧНИХ ПИТАНЬ

II. ПЕРЕВІРКА ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ У ФОРМІ ТЕСТУВАННЯ.

III. ТЕМИ ДЛЯ РЕФЕРАТІВ:

1. Сутність, передумови та етапи виникнення фінансової глобалізації.
2. Роль транснаціональних корпорацій (ТНК) та банків у розвитку глобалізації.
3. Переваги та недоліки фінансової глобалізації.
4. Консолідація фінансового сектору в умовах глобалізації.

Завдання для самостійної роботи – 8 годин

Перелік питань:

1. Державне та ринкове регулювання фінансової консолідації розвинутих країн та тих, що розвиваються.
2. Процес консолідації банків Азійських країн, Латинської Америки, країн Центральної та східної Європи.
3. Роль Інтернет-технологій у розвитку глобальної фінансової системи.

Рекомендована література:

Основна: 1, 6, 7, 9, 11, 14, 19, 21.

Додаткова: 25, 26, 27, 33, 40, 43.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ ПИТАНЬ ТЕМИ

Після засвоєння теоретичного матеріалу даної теми студенти повинні отримати знання про сутність поняття економічної глобалізації. У процесі вивчення глобалізації як нового етапу розвитку інтернаціоналізації

господарського життя потрібно звернути увагу на особливості та основні напрямки розвитку економічної глобалізації, а також показники ступеня глобалізації світової економіки. Необхідно усвідомити, які фактори спричинили виникнення фінансової глобалізації та в які етапи вона розвивається.

Вивчаючи взаємозв'язок глобалізації світової економіки з глобалізацією національних корпорацій, потрібно з'ясувати тенденції розвитку світових процесів транснаціоналізації та показники її рівня.

Необхідно звернути увагу на основні характеристики глобального фінансового ринку: універсальний характер ринку, на якому здійснюються міжнародні валютні, кредитні, розрахунково-фінансові, гарантійні, страхові операції, операції з цінними паперами; величезні масштаби фінансових ресурсів у зверненні, враховуючи сукупну ємність національних та міжнародного ринків капіталу; розмитість просторових і часових меж, оскільки операції світового фінансового ринку здійснюються цілодобово на всіх континентах у всіх частинах світу.

ТЕМА 3. ЗАБОРГОВАНІСТЬ У СИСТЕМІ МІЖНАРОДНИХ ФІНАНСІВ

Лекція — 2 год.

Світовий борг та світова економіка. Геополітика світового боргу. Боргові стратегії країн. Показники зовнішнього боргу. Міжнародна боргова криза. Поняття боргової кризи в історичному аспекті. Практика подолання боргової кризи. Перегляд умов і зміна структури кредиту. Варіанти реструктуризації основної суми боргу (за планом Брейді). Особливості функціонування вторинного ринку боргових паперів країн, що розвиваються.

Роль міжнародних фінансових організацій у регулюванні зовнішнього боргу. Способи реструктуризації офіційного зовнішнього боргу. Міжнародні клуби кредиторів. Характеристика Лондонського та Паризького клубів. Арбітраж в управлінні зовнішнім боргом. Зовнішній борг України та його структура.

Основні причини виникнення надмірних і неоплатних боргів найбідніших країн. Діяльність Паризького клубу щодо реструктуризації боргів. Програми допомоги НІК ПСА найбіднішим країнам. План Міттерана. Неокласичний варіант Лондонських умов. Переоформлення боргів Паризькому клубу з низьким рівнем розвитку та надмірною заборгованістю.

Практичне заняття – 4 години

I. РОЗГЛЯД ТЕОРЕТИЧНИХ ПИТАНЬ:

II. ПЕРЕВІРКА ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ У ФОРМІ ТЕСТУВАННЯ.

III. ТЕМИ ДЛЯ РЕФЕРАТІВ:

1. Показники дефіцитності національних економік.
2. Механізм реструктуризації зовнішнього боргу країн, що розвиваються.

3. Платіжні труднощі країн з перехідною економікою на сучасному етапі.
4. Роль Світового банку в проведенні структурних реформ.

Завдання для самостійної роботи – 8 годин.

Перелік питань:

1. Реорганізація офіційного зовнішнього боргу країни.
2. Торонтські, Г'юстонські, Лондонські, Неапольські, Ліонські умови застосування пільгового погашення кредитів, а також Ініціатива НІРС.
3. Методи врегулювання зовнішньої заборгованості країн Центральної та Східної Європи.
4. Вплив МВФ та Світового банку на здійснення структурних трансформацій.
5. Фінансова, консультаційна та інші види допомоги МВФ та МБРР у здійсненні приватизації та укріпленні приватного сектору.

Рекомендована література:

Основна: 1, 4, 6, 8, 13, 18.

Додаткова: 23, 25, 27, 28, 31, 32.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ ПИТАНЬ ТЕМИ

За підсумками вивчення навчального матеріалу теми студенти повинні отримати уявлення про причини виникнення міжнародної боргової кризи та ідентифікувати її як одну з найбільш серйозних проблем функціонування глобальної фінансово-економічної системи, які починаються з того, що країна оголошує про неможливість виплачувати свої зовнішні борги, або неможливість оголошення анулювання свого боргу. Тобто, однією з ознак настання кризи є порушення графіку погашення кредитів, запозичених у інших країнах або світових організаціях.

Також слід звернути увагу на диференціацію країн, що розвиваються по борговому фактору та платоспроможності та з'ясувати поняття чистих кредиторів, чистих боржників, кризових країн за визначенням МВФ. Слід також вивчити класифікацію зовнішніх боргів та платежів країн, що розвиваються за їх платоспроможністю, а також структуру та динаміку зовнішніх боргів та платежів.

Також у процесі вивчення поняття зовнішньої заборгованості необхідно визначити методологію розрахунку зовнішнього боргу, структура довгострокового боргу та основні аналітичні показники виміру зовнішньої заборгованості. Необхідно звернути увагу на те, що відносні показники зовнішньої заборгованості є елементом об'єктивної оцінки платоспроможності країни та її здатності обслуговувати зовнішній борг.

ТЕМА 4. СВІТОВА ВАЛЮТНО-ФІНАНСОВА СИСТЕМА ТА ЕТАПИ ЇЇ ЕВОЛЮЦІЇ

Лекція — 2 год.

Поняття світової валютної системи (СВС). Основні елементи СВС і їх взаємодія. Зв'язок і відмінність основних елементів національної і світової валютних систем.

Зародження і генезис світової валютної системи. Система золотого стандарту. Система золотодев'язного стандарту. Система золотодоларового стандарту. Ямайська валютна система. Європейська валютна система. Європейський валютний союз.

Валютний курс та його функції. Види валютного курсу. Плаваючий і фіксований валютні курси. Номінальні і реальні валютні курси. Курси термінових валютних угод. Фактори, які впливають на валютний курс. Основні механізми курсоутворення. Теорії регулювання валютного курсу.

Валютна інтеграція: поняття і ефекти. Валютні зони як наслідок валютної інтеграції. Європейська валютна система як закономірний результат інтеграційних процесів в Європі. Римський договір: мета і підсумки. «План Вернера»: послідовність реалізації і досягнуті результати. Механізм функціонування Європейської валютної системи 80-х років XX століття. «План Делора» і Маастрихтський договір. Критерії конвергенції, закріплені Маастрихтським договором. Етапи формування економічного і валютного союзу передбачені Маастрихтським договором. Програма введення єдиної валюти Європейської союзу. Місце Європейського валютного інституту в здійсненні завдань Маастрихтського договору. Європейський центральний банк як наступник Європейського валютного інституту. Європейська система центральних банків: структура і завдання. Наслідок введення ЄВРО і трансформація його ролі у світовій валютній системі.

Практичне заняття – 2 години

I. РОЗГЛЯД ТЕОРЕТИЧНИХ ПИТАНЬ

II. ПЕРЕВІРКА ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ У ФОРМІ ТЕСТУВАННЯ.

III. ТЕМИ ДЛЯ РЕФЕРАТІВ:

1. Історичні передумови виникнення світової валютно-фінансової системи.
2. Національна та світова валютні системи.
3. Етапи розвитку світової валютної системи. Паризька система золотомонетного стандарту.
4. Генуезька система золотодев'язного стандарту.
5. Бреттон-Вудська валютно-фінансова система.
6. Кінстонська (Ямайська) валютна система.

Завдання для самостійної роботи – 6 годин.

Перелік питань:

1. Поняття економічних категорій «валюта» та «гроші».
2. Міжнародна регіональна валюта.

3. Місце та роль міжнародних валютних відносин у системі міжнародних економічних відносин.

4. Національна валютна система, її структурні елементи, загальна характеристика.

5. Світова валютна система. Структурні елементи: світовий грошовий товар, валютний курс, валютні ринки та міжнародні валютно-фінансові організації.

Рекомендована література:

Основна: 1, 2, 4, 5, 6, 7, 10, 13, 16, 18, 21

Додаткова: 25, 26, 28-29, 39, 40, 43.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ ПИТАНЬ ТЕМИ

За підсумками вивчення навчального матеріалу першої теми студенти повинні отримати уявлення про основи функціонування валютних відносин, принципи побудови і розвитку валютних систем. Засвоюючи зміст валютних відносин студенту необхідно звернути увагу на те, що вони є особливим видом економічних відносин, виступають основою міжнародних фінансів. Необхідно визначити, в чому проявляється специфіка даних відносин. Після розгляду рівнів організації валютних відносин навчається повинен засвоїти їх відмінні риси. Вивчаючи фактори, що вплинули на розвиток валютних відносин, слід звернутися до додаткової літератури і спробувати самостійно виявити напрями такого впливу.

Для поглибленого розуміння сутності валютної системи належить вивчити дефініції цього терміна різних авторів, постаратися узагальнити дані погляди. Особливу увагу слід звернути на те, що валютна система являє собою сукупність валютних відносин, валютного механізму та системи органів валютного регулювання та валютного контролю. При вивченні видів валютних систем потрібно звернути увагу на їх відмінності, на особливості їх елементів.

З метою осягнення історичної обумовленості сучасного стану світової валютної системи необхідно розглянути її еволюцію і загострити увагу на причинах кризи світової валютної системи на тому чи іншому етапі розвитку.

ТЕМА 5. ФІНАНСОВА І МОНЕТАРНА ПОЛІТИКА ЄВРОПЕЙСЬКОГО ВАЛЮТНОГО СОЮЗУ

Лекція — 4 год.

Валютна інтеграція в Європі: історичний аспект. Економічне підґрунтя європейської валютно-фінансової інтеграції.

Зародження та становлення євровалютного ринку (1950-1974 рр.). Фактори швидкого зростання ринку євровалют. Правила ФРС США. Нові правила розвитку євродоларового ринку. Євровалютні ринки в епоху нафтових шоків,

боргової кризи (1974-1989 рр.) та у 1990 –ті роки. Відміна валютно-фінансових обмежень в США як фактор розвитку євровалютного ринку. Розвиток євровалютного ринку в період економічної кризи 1980-1990 рр.

Етапи (еволюція) європейської валютної інтеграції. Створення Європейської валютної системи (ЄВС). Сучасні тенденції і проблеми розвитку Європейської валютної системи. Механізм ERM : принципи, цілі, переваги. Створення європейського валютного союзу. Введення євро та її роль в міжнародній валютно-фінансовій системі. ЕЦБ і грошово-кредитна політика ЄВС. Монетарні цільові орієнтири ЕЦБ. Сучасні проблеми в єврозоні.

Практичне заняття – 2 години

I. РОЗГЛЯД ТЕОРЕТИЧНИХ ПИТАНЬ

II. ПЕРЕВІРКА ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ У ФОРМІ ТЕСТУВАННЯ.

III. ТЕМИ ДЛЯ РЕФЕРАТІВ:

1. Поняття та сутність євровалюти та євровалютних ринків.
2. Виникнення та розвиток євровалютного ринку.
3. Фінансова політика Валютного союзу ЄС.
4. Необхідні передумови формування Економічного і валютного союзу (ЕВС).
5. Відміна валютно-фінансових обмежень в США як фактор розвитку євровалютного ринку.

Завдання для самостійної роботи – 4 години.

Перелік питань:

1. Перехід на єдину валюту країн ЄС.
2. План поетапного введення євро та створення структур Європейського центрального банку.
3. Проблеми просування до валютного союзу.
4. Роль Європейського центрального банку в становленні ЄС.
5. Основні вимоги ЄС до фінансово-економічних показників країн, що бажають використовувати євро.

Рекомендована література:

Основна: 1, 3, 4-7, 18, 19.

Додаткова: 25, 26, 28, 29, 33, 35, 40, 42

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ ПИТАНЬ ТЕМИ

Розглядаючи дефініцію євровалюти, необхідно також вивчити види євровалют, сутність, характерні особливості та природу євровалютного ринку, а також звернути увагу на мотиваційні фактори учасників євровалютних ринків.

З метою вивчення виникнення та розвитку євровалютного ринку, необхідно розглянути зародження та становлення євровалютного ринку (1950-1974 рр.) та фактори, що спричинили швидке зростання ринку євровалют. Слід розглянути також правила євродоларового ринку та розвиток євровалютних ринків в епоху

нафтових шоків, боргової кризи (1974-1989 рр.); у 1990 –ті роки. Слід звернути увагу на той факт, що відміна валютно-фінансових обмежень в США стала вирішальним фактором розвитку євровалютного ринку.

Розбираючи етапи формування Європейської валютної системи, слід визначити передумови її організації, закономірності та перспективи розвитку.

При вивченні механізму переходу на єдину валюту країн ЄС необхідно звернути увагу на план поетапного введення євро та створення структур Європейського центрального банку та визначити роль Європейського центрального банку в становленні ЄС. Необхідно приділити ретельну увагу вивченню основних вимог ЄС до фінансово-економічних показників країн, які бажають використовувати євро.

Для поглибленого розуміння фінансової і монетарної політики Європейського валютного союзу слід з'ясувати проблеми просування до валютного союзу, переваги переходу країн ЄС до єдиної валюти та визначити перспективи співпраці України з країнами Євросоюзу.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЗМІСТОВОГО МОДУЛЮ 1.

«СИСТЕМА МІЖНАРОДНИХ ФІНАНСІВ, ГЛОБАЛІЗАЦІЯ СВІТОВОГО ФІНАНСОВОГО СЕРЕДОВИЩА, ЗАБОРГОВАНІСТЬ В СИСТЕМІ МІЖНАРОДНИХ ФІНАНСІВ»:

1. Які фактори вплинули на формування міжнародних фінансів?
2. Які фактори, що вплинули на формування міжнародних етапів, є найбільш вагомими на сучасному етапі?
3. Що вивчає наука «Міжнародні фінанси»? 4.
4. В яких аспектах можна визначити систему міжнародних фінансів?
5. Наведіть характеристику суб'єктів міжнародних фінансів з точки зору міжнародного публічного права?
6. Наведіть характеристику суб'єктів міжнародних фінансів з точки зору міжнародного приватного.
7. Визначте особливості розвитку міжнародних фінансів на сучасному етапі.
8. Охарактеризуйте складові міжнародної фінансової політики
9. З'ясуйте сутність фінансової глобалізації та виявіть її основні причини.
10. Чим відрізняються поняття «глобалізація», «економічна глобалізація», «фінансова глобалізація»?
11. Охарактеризуйте систему показників, за допомогою яких можна дати кількісну оцінку глобалізованості економіки. Які з них свідчать безпосередньо про рівень глобалізації фінансової сфери?
12. Чому випереджаюче зростання обсягів міжнародної торгівлі можна розцінювати як прояв фінансової глобалізації?
13. Як впливає на масштаби фінансової глобалізації міжнародна міграція робочої сили?
14. Чому розвиток міжнародних фінансових ринків та транскордонного руху капіталу вважається найбільш яскравим проявом фінансової глобалізації? Які статистичні дані на підтвердження цієї думки Ви можете навести?

15. Які переваги Ви вбачаєте у високій глобалізованості світових фінансів? Чи рівномірно розподіляються вигоди фінансової глобалізації між різними групами країн?
16. Назвіть загрози світогосподарському і національному розвитку, що виникають через високий рівень фінансової глобалізації.
17. Які різновиди світових криз існують у фінансовій сфері? Чим вони відрізняються між собою?
18. Дайте характеристику причин, перебігу та наслідків кризи 1997-1998 рр. у Південно-Східній Азії. На які регіони світу поширилась макроекономічна нестабільність?
19. Чим була спричинена та які наслідки для світової фінансової системи мала криза 2007-2009 рр. для різних груп країн?
20. Дайте визначення економічної категорії «державний борг». Охарактеризуйте види державного боргу.
21. Дайте визначення економічної категорії «зовнішній державний борг». Охарактеризуйте основні складові зовнішнього державного боргу.
22. Назвіть та охарактеризуйте показники вимірювання зовнішнього державного боргу.
23. Поділіть відповідно до обраних вами критеріїв та охарактеризуйте позитивні наслідки від здійснення зовнішніх державних запозичень для кожного із суб'єктів ринку державного боргу.
24. Поділіть відповідно до обраних вами критеріїв та охарактеризуйте негативні наслідки існування від зовнішнього державного боргу для кожного із суб'єктів ринку державного боргу.
25. Охарактеризуйте основні цілі та принципи функціонування Міжнародного банку реконструкції та розвитку.
26. Охарактеризуйте основні цілі та принципи функціонування Міжнародної асоціації розвитку.
27. Охарактеризуйте основні цілі та принципи функціонування Міжнародного валютного фонду.
28. Охарактеризуйте основні цілі та принципи функціонування Європейського банку реконструкції та розвитку.
29. Що розуміють під світовою валютною системою та які її складові?
30. Що розуміють під конвертованістю валюти?
31. Чим відрізняється внутрішня конвертованість валюти від зовнішньої?
32. Що розуміють під валютою і яка існує класифікація валют?
33. У чому полягає сутність валютного курсу?
34. Які існують види розрахункових валютних курсів і для чого їх використовують?
35. Які існують режими валютних курсів і від чого залежить їх вибір?
36. Що розуміють під валютними відносинами та валютною політикою?
37. У чому суть та особливості міжнародних розрахунків?
38. Які основні форми міжнародних розрахунків?
39. В чому суть та які є види валютних курсів?
40. У чому особливості золотого та золотого девізного стандарту?

41. Які основні принципи Бретон-Вудської валютної системи?
42. Які головні відмінності Ямайської валютної системи від Бретон-Вудської?
43. Які характерні риси Європейської валютної системи?
44. Дайте характеристику основних етапів валютно-фінансової інтеграції ЕС?
45. Які три етапи валютного союзу визначені у Маастрихтському договорі?
46. Розкрийте поняття номінальної, реальної та інституціональної конвергенції
47. Дайте характеристику кожного з критеріїв валютнофінансової конвергенції?
48. Які підходи були покладені в основу формування Маастрихтських критеріїв?
49. Зазначте чинники, що впливають на скорочення рівня заборгованості країнами ЄС?
50. Які принципові зміни в грошовій політиці відбулися зі створенням Європейського валютного союзу?
51. У чому полягають завдання ЄСЦБ?
52. Які цілі грошової політики ставили країни ЄС до створення Європейського валютного союзу?
53. З яких елементів складається грошова стратегія ЄЦБ?
54. Структура ЄЦБ. Функції Ради Керуючих ЄЦБ і правління ЄЦБ?

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2. МІЖНАРОДНІ РОЗРАХУНКИ І ПЛАТІЖНИЙ БАЛАНС, ФІНАНСИ ТРАНСНАЦІОНАЛЬНИХ КОРПОРАЦІЙ

ТЕМА 6. МІЖНАРОДНІ РОЗРАХУНКИ ТА ЇХ ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ

Лекція — 2 год.

Міжнародні розрахунки та їхні організаційні засади. Кореспондентські відносини. Система міжбанківських комунікацій СБІФТ і її роль в прискоренні міжнародних розрахунків. Валютно-фінансові та платіжні умови міжнародних операцій. Типи, види та форми міжнародних розрахунків. Аванс. Акредитив. Інкасо. Банківський переказ. Розрахунки за відкритими рахунками. Консигнація. Розрахунки з використанням пластикових карток. Валютні кліринги та їхні форми. Ризики при міжнародних розрахунках та методи їх мінімізації.

Основні засоби платежу та кредитування при здійсненні зовнішньоторговельної операції. Характеристика розрахунків за допомогою векселів. Види векселів. Порядок оформлення комерційного кредиту за допомогою трати. Характеристика, види індосаменту. Обов'язкові реквізити векселя згідно з Женевською угодою. Визначення, та загальна характеристика розрахунків за допомогою чеків. Обов'язкові реквізити, які повинен мати чек при здійсненні міжнародних розрахунків. Види чеків, які використовуються у міжнародній практиці.

Практичне заняття – 4 години

I. РОЗГЛЯД ТЕОРЕТИЧНИХ ПИТАНЬ

II. ПЕРЕВІРКА ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ У ФОРМІ ТЕСТУВАННЯ.

III. ТЕМИ ДЛЯ РЕФЕРАТІВ:

1. Особливості міжнародних розрахунків.
2. Бартер: чи має він право на легальне існування у сучасній міжнародній торгівлі?
3. Міжнародні розрахунки у зовнішньоекономічній діяльності.

Завдання для самостійної роботи – 8 годин.

Перелік питань:

1. Сутність факторингової операції.
2. Основні види послуг, які пропонують факторингові компанії та їх характеристика: послуги з бухгалтерського обліку, перевірки кредиту та інкасування боргів; страхування кредиту від «поганих» (безнадійних) боргів, для «схвалених» боргів; негайне надання готівкових під рахунки-фактури у зв'язку зі страхуванням кредиту та з гарантуванням виплати залишку протягом узгодженого періоду часу.
3. Схеми прямого та непрямого факторингу.

4. Сутність форфейтингової операції. Порядок здійснення форфейтингової операції. Переваги та недоліки форфейтингу.

Рекомендована література:

Основна: 1, 3, 4-7, 18, 19, 21

Додаткова: 23, 25, 26, 28, 29, 34, 37

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ
ПИТАНЬ ТЕМИ**

Після вивчення цієї теми студент повинен отримати знання про основи здійснення міжнародних розрахунків. При вивченні змісту міжнародних розрахунків необхідно звернути увагу на особливості їх здійснення. Слід не випустити з уваги, що міжнародні розрахунки обслуговують рух товарів і послуг за зовнішньоторговельними контрактами. Саме в них відбувається фіксація основних валютно-фінансових і платіжних умов угоди, які належить розібрати.

З метою засвоєння сутності основних форм міжнародних розрахунків, потрібно виявити їх особливості, розглянути механізм здійснення, визначити переваги та недоліки. Особливу увагу слід приділити ризикам при міжнародних розрахунках та методам їх мінімізації.

ТЕМА 7. ПЛАТІЖНИЙ БАЛАНС КРАЇН СВІТУ

Лекція — 2 год.

Сутність, виникнення та розвиток балансів міжнародних розрахунків.

Передумови виникнення платіжного балансу. Започаткування методології обліку міжнародних економічних операцій. Перший платіжний баланс США 1922 року. Зміна форми та змісту платіжного балансу (1943 р., Х. Лері). Вклад Ліги націй та МВФ у розробку уніфікованої системи складання платіжних балансів країн світу. «Рекомендації зі складання платіжного балансу» ООН. Характеристика факторів, що впливають на стан платіжного балансу.

Види балансів міжнародних розрахунків. Платіжний баланс. Історія виникнення та розвиток платіжного балансу. Стан рівноваги платіжного балансу. Призначення та структура платіжного балансу. Сучасна класифікація статей платіжного балансу за методикою МВФ. Фактори, що впливають на стан платіжного балансу. Оцінка позицій платіжного балансу. Процес регулювання платіжного балансу.

Практичне заняття – 4 години

I. РОЗГЛЯД ТЕОРЕТИЧНИХ ПИТАНЬ

II. ПЕРЕВІРКА ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ У ФОРМІ ТЕСТУВАННЯ.

III. ТЕМИ ДЛЯ РЕФЕРАТІВ:

1. Платіжний баланс як підсумковий показник світогосподарських зв'язків країни.

2. Особливості ціноутворення на світовому ринку послуг.
3. Платіжний баланс як система індикаторів внутрішньо- та зовнішньоекономічного положення країни.
4. Платіжний баланс, його структура і методологія складання.
5. Платіжний баланс України: стан, структура, динаміка.
6. Порівняльна характеристика видів та механізмів валютної політики.
7. Основні функції платіжного балансу (на прикладі балансу України).

Завдання для самостійної роботи – 6 годин

Перелік питань:

1. Основні правила запису у платіжному балансі.
2. Концепція виміру загального сальдо платіжного балансу.
3. Основна мета складання платіжного балансу.
4. Альтернативні концепції виміру сальдо платіжного балансу.
5. Поняття та види економічної рівноваги платіжного балансу.

Рекомендована література:

Основна: 1, 3, 4-7, 18, 19, 21-23

Додаткова: 23, 25, 26, 28, 29, 31, 34, 38

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ ПИТАНЬ ТЕМИ

За підсумками вивчення даної теми студенти повинні отримати уявлення про види балансів міжнародних розрахунків і основи побудови та регулювання платіжного балансу. Розглядаючи поняття та види балансів міжнародних розрахунків, зверніть увагу на особливості їх змісту. Визначте місце платіжного балансу в системі балансів міжнародних розрахунків. Вивчіть еволюцію методології складання платіжного балансу. Визначте, який орган займається розробкою, вдосконаленням та впровадженням рекомендацій щодо складання і публікації платіжних балансів. З метою засвоєння правил відображення операцій в платіжному балансі вивчіть принцип подвійного запису. Зверніть увагу на методологічні проблеми, які виникають при складанні платіжного балансу. Розберіть принципи структурування платіжного балансу і вивчіть основні статті даного документа. Визначте поняття сальдо платіжного балансу і виділіть проблеми методики його розрахунку. Вивчіть сутнісні характеристики концепцій визначення сальдо платіжного балансу. Зверніть увагу на нерівноважний стан платіжних балансів більшості держав і виявити фактори, які впливають на платіжний баланс.

Вивчіть еволюцію концепцій регулювання платіжних балансів. Розгляньте методи регулювання платіжного балансу і визначте особливості їх застосування залежно від економічного стану, стану валютної сфери та міжнародних розрахунків країни. З'ясуйте особливості складання платіжного балансу і визначте, які операції підлягають відображенню за статтями платіжного балансу України.

ТЕМА 8. ФІНАНСИ ТРАНСНАЦІОНАЛЬНИХ КОМПАНІЙ

Лекція — 2 год.

Фінансування транснаціональних корпорацій. Основні цілі і стратегії виходу міжнародних корпорацій на зовнішній ринок. Чинники, що впливають на вибір джерела фінансування ТНК. Особливості міжнародного внутрішньофірмового фінансування компанії. Механізми прямої, паралельної і компенсаційної внутрішньофірмової позики. Банківські позики і кредитні лінії. Емісія комерційних паперів. Євровалютне коротко- і довгострокове фінансування. Фінансування з вкладеннями в іноземні акції і облігації.

Основні цілі корпорацій при управлінні своїми валютними активами. Основні стратегії і механізми управління валютними активами корпорацій, використовувані при переказі коштів. Оптимізація надходжень і платежів у валюті. Нетинг-система внутрішньофірмових платежів. Централізація валютних коштів корпорацій. Встановлення трансфертних цін. Управління внутрішньофірмовими фінансовими потоками. Чинники, що впливають на вибір альтернативних стратегій переказу коштів міжнародних корпорацій.

Оподаткування міжнародної діяльності корпорацій. Фінансові і податкові цілі ТНК. Національні податкові системи: поняття і класифікація. Особливості дії оподаткування на рішення і політику ТНК. Специфіка грошових переказів при альтернативних податкових режимах.

Практичне заняття – 2 години

I. РОЗГЛЯД ТЕОРЕТИЧНИХ ПИТАНЬ

II. ПЕРЕВІРКА ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ У ФОРМІ ТЕСТУВАННЯ.

III. ТЕМИ ДЛЯ РЕФЕРАТІВ:

1. Економічна природа та сучасна проблематика міжнародного оподаткування.
2. Міжнародне оподаткування прибутку корпорацій: принципи та методика розрахунку.
3. Міжнародне оподаткування: історія розвитку, принципи та функції.

Завдання для самостійної роботи – 6 годин.

Перелік питань:

1. Транснаціоналізація як особливість сучасного етапу розвитку світового господарства.
2. Посилення процесів спеціалізації та кооперації між підприємствами різних країн, посилення взаємозв'язку і взаємозалежності національних економік наслідок діяльності ТНК.
3. Валютні схеми залучення фінансових ресурсів.
4. Класифікація зовнішніх кредитних ресурсів.
5. Інструменти залучення фінансових ресурсів на міжнародному ринку.

Рекомендована література:

Основна: 1, 3, 4-7, 18, 19, 21

Додаткова: 23, 25, 26, 28, 29, 30, 35, 39, 41, 43

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ ПИТАНЬ ТЕМИ

Розглядаючи загальну характеристику фінансових потоків транснаціональних компаній, слід також звернути увагу на концептуальний зміст та тенденції розвитку транснаціональних компаній.

Слід не випустити з уваги, що існують рейтинги найбільших компаній світу: рейтинг «Файненшл Таймс» за рівнем капіталізації, рейтинг «Форчун» за обсягом продажів, рейтинг «Форбс» за рівнем прибутку, рейтинг ЮНКТАД за індексом транснаціоналізації. Вивчаючи фінансові потоки транснаціональних компаній, слід з'ясувати склад основних ресурсів транснаціональних компаній та розглянути методи оптимізації фінансових потоків транснаціональних компаній, особливо методи інтенсифікації вхідних фінансових потоків.

Необхідно також акцентувати увагу на типології ринкових стратегій ТНК: міжнародна стратегія, глобальна стратегія, транснаціональна стратегія, стратегії оптимізації фінансових потоків. В контексті вивчення управління фінансовими потоками транснаціональних компаній, потрібно приділити особливу увагу розгляду характеристики взаємних платежів між дочірніми фірмами.

Вивчення зовнішніх фінансових ресурсів транснаціональних компаній полягає у з'ясуванні мотивів залучення ТНК фінансових ресурсів на міжнародному ринку, їх класифікації та структури. Слід також визначити сутність комплексної оцінки залучення зовнішніх ресурсів фінансування транснаціональних компаній.

ТЕМА 9. МІЖНАРОДНА БАНКІВСЬКА СПРАВА

Лекція — 4 год.

Об'єктивні передумови виникнення та розвитку міжнародної банківської діяльності. Сутність інтернаціоналізації банківської справи. Стратегії, переваги і недоліки інтернаціоналізації банківської діяльності. Наслідки експансії іноземних банків для банківських систем країн. Транснаціональні банки, як основні суб'єкти міжнародної банківської справи. Центральні банки в системі світових фінансів. Види послуг і операцій в міжнародному банківському бізнесі. Ризики в міжнародній банківській справі. Світовий досвід регулювання банківської діяльності. Офшорний банківський бізнес.

Міжнародне банківське регулювання та нагляд: поняття, причини виникнення, мета, відмінність від національного банківського регулювання. Історія розвитку міжнародних, міждержавних структур по банківському регулюванню й нагляду у XX столітті.

Практичне заняття – 2 години

I. РОЗГЛЯД ТЕОРЕТИЧНИХ ПИТАНЬ

II. ПЕРЕВІРКА ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ У ФОРМІ ТЕСТУВАННЯ.

III. ТЕМИ ДЛЯ РЕФЕРАТІВ:

1. Банківські операції з дорогоцінними металами.
2. Сучасні тенденції руху капіталу у світовій економіці.
3. Система міждержавних валютно-кредитних інститутів як регулятори світової економіки у сфері валютно-фінансових відносин

Завдання для самостійної роботи – 6 годин.

Перелік питань:

1. Склад учасників, мета створення структур, завдання в області банківського регулювання.
2. Провідні моделі організації міжнародного банківського регулювання й нагляду: модель Базельського комітету та модель Європейського союзу, їхні загальні та відмінні риси.

Рекомендована література:

Основна: 1, 3, 4-7, 18, 19, 20

Додаткова: 23, 25, 26, 28, 29, 30, 32, 36, 39, 42

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ ПИТАНЬ ТЕМИ

Розглядаючи поняття «міжнародного банку», необхідно також з'ясувати визначення й класифікацію міжнародних банківських операцій. Під час вивчення сутності міжнародного банківського регулювання та нагляду слід звернути увагу також на причини виникнення, мету, відмінність від національного банківського регулювання; також необхідно детально вивчити історію розвитку міжнародних, міждержавних структур по банківському регулюванню й нагляду у XX столітті.

При розгляді сутності міжнародних валютно-кредитних організацій зверніть увагу на їх статус, цілі створення і роль в економіці. Для визначення статусу Міжнародного валютного фонду ознайомтесь з історичними передумовами його виникнення, призначенням МВФ і його цілями. Вивчаючи організаційну структуру МВФ, зверніть увагу на ієрархію управлінських органів, їх функціонал. Визначте, за рахунок яких джерел формуються ресурси МВФ і які напрями діяльності МВФ вони забезпечують. У ході вивчення діяльності групи Світового банку зверніть увагу на структури його утворюють, однаковість їх цілей і специфіку напрямків діяльності. У процесі розгляду діяльності Банку міжнародних розрахунків розберіть цілі її створення і співвіднесіть їх з напрямками діяльності. Вивчаючи Європейський банк реконструкції та розвитку зверніть увагу на те, якими шляхами дана організація прагне до досягнення мети свого функціонування.

ТЕМА 10. МІЖНАРОДНЕ ОПОДАТКУВАННЯ

Лекція — 2 год.

Поняття і основні риси сучасних податкових систем. Види податків і їх класифікація. Міжнародне подвійне оподаткування і шляхи його врегулювання. Офшорні центри в системі міжнародного оподаткування. Міжнародна податкова конкуренція і її дія на національні податкові системи. Вплив глобалізації на національні податкові системи. Міжнародна податкова координація.

Характеристика сучасного світу та середовища міжнародної економіки. Податкові системи в промислово розвинутих країнах та країнах, що розвиваються. Податкова система України. Прямі та непрямі податки. Податок на прибуток підприємств. Податок на додану вартість. Оподаткування фізичних та юридичних осіб. Збори в державні цільові фонди.

Практичне заняття – 2 години

I. РОЗГЛЯД ТЕОРЕТИЧНИХ ПИТАНЬ

II. ПЕРЕВІРКА ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ У ФОРМІ ТЕСТУВАННЯ.

III. ТЕМИ ДЛЯ РЕФЕРАТІВ:

1. Економічна природа та сучасна проблематика міжнародного оподаткування.
2. Міжнародне оподаткування прибутку корпорацій: принципи та методика розрахунку.
3. Міжнародне оподаткування: історія розвитку, принципи та функції.

Завдання для самостійної роботи – 6 годин.

Перелік питань:

1. Причини виникнення подвійного оподаткування.
2. Договори про уникнення подвійного оподаткування.
3. Моделі податкових договорів ОЕСР та ООН.
4. «Шопінг» податкових угод.

Рекомендована література:

Основна: 1, 3, 4-7, 18, 19, 22

Додаткова: 23, 25, 26, 28, 29, 33, 38, 39, 42

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ ПИТАНЬ ТЕМИ

Під час вивчення даної теми необхідно охарактеризувати переломні періоди, які пережили країни за останні півстоліття, в процесі яких істотно змінилась модель господарювання. Слід також з'ясувати, що таке «проблема досягнення справедливого оподаткування в суспільстві» і які вчені займалися її вивченням. При визначенні поняття «міжнародні податкові відносини», зверніть увагу на мету, з якою вони запроваджуються і яким чином проводиться

їх регулювання. При вивченні сутності поняття «подвійне економічне оподаткування» необхідно також розглянути способи його уникнення підприємством та заходи, що застосовуються з цією метою на загальнодержавному рівні. Увагу також слід звернути на проблеми міжнародного оподаткування юридичних осіб, практику укладання міжнародних угод щодо уникнення подвійного оподаткування та участь України в зазначених процесах.

В рамках вивчення податкових систем різних країн, треба звернути увагу на специфіку стабільної податкової системи, що склалася і функціонує у Великобританії; охарактеризувати сучасну податкову систему Франції та з'ясувати, чому Німеччина – типова країна з трирівневою системою оподаткування.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЗМІСТОВОГО МОДУЛЮ 2. «МІЖНАРОДНІ РОЗРАХУНКИ І ПЛАТІЖНИЙ БАЛАНС, ФІНАНСИ ТРАНСНАЦІОНАЛЬНИХ КОРПОРАЦІЙ»

1. Поясніть чому вважається, що відкличний документарний акредитив є для експортера лише умовним зобов'язанням банку?
2. При використанні підтвердженого або непідтвердженого акредитива яку відповідальність несе банк-емітент?
3. При використанні підтвердженого або непідтвердженого акредитива яку відповідальність несе виконуючий банк?
4. У який момент здійснюється перерахування коштів банкомемітентом виконуючому банку при використанні покритого акредитива?
5. Дайте характеристику умов інкасо.
6. Які сторони найчастіше беруть участь у інкасо?
7. Дайте характеристику інкасового доручення.
8. Дайте характеристику фаз документарного акредитива в розрахунковому аспекті.
9. У чому суть угоди про відкриття акредитива?
10. Наведіть визначення платіжного балансу та поясніть його економічний зміст?
11. Сформулюйте принципи складання платіжного балансу?
12. Перерахуйте основні фактори, що впливають на показники платіжного балансу?
13. Проведіть порівняльний аналіз класифікації статей платіжного балансу у відповідності до п'ятої то шостої редакції рекомендацій МВФ з платіжного балансу?
14. Визначте організаційні основні складання платіжного балансу України?
15. Охарактеризуйте особливості та основні проблеми, які виникають у процесі функціонування ТНК в Україні.
16. Розкрийте основні види транснаціональних компаній.

17. Дайте характеристику основних джерел і методів фінансування ТНК. Назвіть переваги та недоліки.
18. Розкрийте особливості управління фінансами ТНК.
19. Поясніть, як ТНК взаємодіє з фінансовими інститутами в процесі формування внутрішніх ресурсів. Наведіть приклади.
20. Проаналізуйте обставини, які змушують ТНК залучати внутрішні джерела фінансування.
21. Наведіть необхідні, на вашу думку, шляхи вирішення проблеми покращання умов існування ТНК в Україні.
22. Назвіть особливості зовнішніх фінансових ресурсів корпорацій, охарактеризуйте переваги та недоліки їх використання.
23. Дайте визначення «валютного коктейлю» та назвіть переваги даного інструмента активізації фінансових ресурсів.
24. Якими пріоритетами керуються транснаціональні корпорації при прийнятті рішень про залучення фінансових ресурсів в іноземних валютах?
25. Дайте визначення поняття «міжнародна банківська справа».
26. Назвіть основні характерні ознаки сучасного міжнародного банківського бізнесу.
27. Які основні причини злиття та поглинання в банківській сфері?
28. Як світова фінансова криза вплинула на угоди М&А?
29. Зазначте основні структурні елементи банківської системи України.
30. Які функції виконує Національний банк України?
31. Дайте визначення понять «податкова система» і «система податків».
32. Що в них спільного і чим вони суттєво відрізняються між собою?
33. Наведіть класифікацію податкових платежів за різними ознаками.
34. Які складові податку? Як впливають на суму податку податкова база та податкова ставка? У якому випадку, на Вашу думку, 5. при зниженні податкової ставки сума стягненого податку не знижується, а може навіть і підвищитися?
35. Які переломні періоди, в процесі яких істотно змінилась модель господарювання, пережили країни за останні півстоліття? Охарактеризуйте їх.
36. Що таке «проблема досягнення справедливого оподаткування в суспільстві» і які вчені займалися її вивченням?
37. Що таке «міжнародні податкові відносини»? З якою метою вони запроваджуються і яким чином проводиться їх регулювання?

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МІЖНАРОДНІ ФІНАНСИ»

1. Які фактори вплинули на формування міжнародних фінансів?
2. Які фактори, що вплинули на формування міжнародних етапів, є найбільш вагомими на сучасному етапі?
3. Що вивчає наука «Міжнародні фінанси»?
4. В яких аспектах можна визначити систему міжнародних фінансів?
5. Наведіть характеристики суб'єктів міжнародних фінансів з точки зору міжнародного публічного права?
6. Визначте особливості розвитку міжнародних фінансів на сучасному етапі.

7. Охарактеризуйте складові міжнародної фінансової політики.
8. З'ясуйте сутність фінансової глобалізації та виявіть її основні причини.
9. Чим відрізняються поняття «глобалізація», «економічна глобалізація», «фінансова глобалізація»?
10. Охарактеризуйте систему показників, за допомогою яких можна дати кількісну оцінку глобалізованості економіки. Які з них свідчать безпосередньо про рівень глобалізації фінансової сфери?
11. Чому випереджаюче зростання обсягів міжнародної торгівлі можна розцінювати як прояв фінансової глобалізації?
12. Як впливає на масштаби фінансової глобалізації міжнародна міграція робочої сили?
13. Чому розвиток міжнародних фінансових ринків та транскордонного руху капіталу вважається найбільш яскравим проявом фінансової глобалізації? Які статистичні дані на підтвердження цієї думки Ви можете навести?
14. Які переваги Ви вбачаєте у високій глобалізованості світових фінансів? Чи рівномірно розподіляються вигоди фінансової глобалізації між різними групами країн?
15. Назвіть загрози світогосподарському і національному розвитку, що виникають через високий рівень фінансової глобалізації.
16. Які різновиди світових криз існують у фінансовій сфері? Чим вони відрізняються між собою?
17. Дайте характеристику причин, перебігу та наслідків кризи 1997-1998 рр. у Південно-Східній Азії. На які регіони світу поширилась макроекономічна нестабільність?
18. Чим була спричинена та які наслідки для світової фінансової системи мала криза 2007-2009 рр. для різних груп країн?
19. Дайте визначення економічної категорії «державний борг». Охарактеризуйте види державного боргу.
20. Дайте визначення економічної категорії «зовнішній державний борг». Охарактеризуйте основні складові зовнішнього державного боргу.
21. Назвіть та охарактеризуйте показники вимірювання зовнішнього державного боргу.
22. Поділіть відповідно до обраних вами критеріїв та охарактеризуйте позитивні наслідки від здійснення зовнішніх державних запозичень для кожного із суб'єктів ринку державного боргу.
23. Поділіть відповідно до обраних вами критеріїв та охарактеризуйте негативні наслідки існування від зовнішнього державного боргу для кожного із суб'єктів ринку державного боргу.
24. Охарактеризуйте основні цілі та принципи функціонування Міжнародного банку реконструкції та розвитку.
25. Охарактеризуйте основні цілі та принципи функціонування Міжнародної асоціації розвитку.
26. Охарактеризуйте основні цілі та принципи функціонування Міжнародного валютного фонду.
27. Охарактеризуйте основні цілі та принципи функціонування Європейського банку реконструкції та розвитку. Охарактеризуйте те основи функціонування Паризького та Лондонського клубів кредиторів.
28. Охарактеризуйте особливості основних методів управління зовнішнім боргом.
29. Назвіть види конверсії боргу за функціональним спрямуванням та дайте їм характеристику.
30. Охарактеризуйте «свопові схеми» реструктуризації державного зовнішнього боргу.
31. Що розуміють під світовою валютною системою та які її складові?
32. Що розуміють під конвертованістю валюти?
33. Чим відрізняється внутрішня конвертованість валюти від зовнішньої?
34. Що розуміють під валютою і яка існує класифікація валют?
35. У чому полягає сутність валютного курсу?
36. Які існують види розрахункових валютних курсів і для чого їх використовують?

37. Які існують режими валютних курсів і від чого залежить їх вибір?
38. Що розуміють під валютними відносинами та валютною політикою?
39. У чому суть та особливості міжнародних розрахунків?
40. Які основні форми міжнародних розрахунків?
41. В чому суть та які є види валютних курсів?
42. У чому особливості золотого та золото девізного стандарту?
43. Які основні принципи Бреттон-Вудської валютної системи?
44. Які головні відмінності Ямайської валютної системи від Бреттон-Вудської?
45. Які характерні риси Європейської валютної системи?
46. Дайте характеристику основних етапів валютно-фінансової інтеграції ЕС?
47. Які три етапи валютного союзу визначені у Маастрихтському договорі?
48. Розкрийте поняття номінальної, реальної та інституціональної конвергенції
49. Дайте характеристику кожного з критеріїв валютнофінансової конвергенції?
50. Які підходи були покладені в основу формування Маастрихтських критеріїв?
51. Зазначте чинники, що впливають на скорочення рівня заборгованості країнами ЄС?
52. Які принципові зміни в грошовій політиці відбулися зі створенням Європейського валютного союзу?
53. У чому полягають завдання ЄСЦБ?
54. Які цілі грошової політики ставили країни ЄС до створення Європейського валютного союзу?
55. З яких елементів складається грошова стратегія ЄЦБ?
56. Структура ЄЦБ. Функції Ради Керуючих ЄЦБ і правління ЄЦБ?
57. На яких принципах будуються інструменти грошової політики ЄСЦБ?
58. Надайте характеристику інструментам грошової політики ЄСЦБ?
59. Як розраховується квота у капіталі ЄЦБ?
60. Які інституціональні умови склалися в ЄС у сфері валютної політики після введення євро?
61. Надайте характеристику основних міжнародних функцій євро?
62. Які інституціональні умови склалися в ЄС у сфері валютної політики після введення євро?
63. Дайте характеристику основних міжнародних функцій євро?
64. Яким чином введення євро може позначитися на структурі світових фінансових резервів?
65. Для яких країн або регіонів світу євро відіграє роль валюти прив'язки?
66. Які критерії визначають кваліфікаційну основу світового статусу валюти?
67. Чи пояснюється зниження курсу євро щодо інших ключових валют світу?
68. Поясніть чому вважається, що відкличний документарний акредитив є для експортера лише умовним зобов'язанням банку?
69. При використанні підтвердженого або непідтвердженого акредитива яку відповідальність несе банк-емітент?
70. При використанні підтвердженого або непідтвердженого акредитива яку відповідальність несе виконуючий банк?
71. У який момент здійснюється перерахування коштів банкомемітентом виконуючому банку при використанні покритого акредитива?
72. Дайте характеристику умов інкасо.
73. Які сторони найчастіше беруть участь у інкасо?
74. Чим відрізняються умови Д/П та Д/А?
75. Дайте характеристику інкасового доручення.
76. Дайте характеристику фаз документарного акредитива в розрахунковому аспекті.
77. У чому суть угоди про відкриття акредитива?
78. Наведіть визначення платіжного балансу та поясніть його економічний зміст?
79. Сформулюйте принципи складання платіжного балансу?
80. Перерахуйте основні фактори, що впливають на показники платіжного балансу?

81. Проведіть порівняльний аналіз класифікації статей платіжного балансу у відповідності до п'ятої то шостої редакції рекомендацій МВФ з платіжного балансу?
82. Визначте основні зміни у методиці складання платіжного балансу, які передбачені шостою редакцією рекомендацій МВФ з платіжного балансу?
83. Визначте організаційні основи складання платіжного балансу України?
84. Перелічіть форми статистичної звітності банків, які використовуються для формування інформаційної бази складання платіжного балансу України?
85. Наведіть характеристику основних компонентів платіжного балансу?
86. Охарактеризуйте поточні тенденції урівноваження показників платіжних балансів провідних країн світу з розвинутою економікою: США, країни зони євро, Японія.
87. Визначте основні чинники формування додатного сальдо платіжних балансів провідних країн з ринком, що формується, та країн, що розвиваються (Китай, Росія, Індія), протягом 2000-2007 років.
88. Які тенденції у платіжному балансі України визначальними протягом 2000-2007 років?
89. Як вплинула світова фінансова криза на основні показники платіжного балансу України у 2008-2009 роках?
90. Охарактеризуйте особливості та основні проблеми, які виникають у процесі функціонування ТНК в Україні.
91. Розкрийте основні види транснаціональних компаній.
92. Дайте характеристику основних джерел і методів фінансування ТНК. Назвіть переваги та недоліки.
93. Розкрийте особливості управління фінансами ТНК.
94. Поясніть, як ТНК взаємодіє з фінансовими інститутами в процесі формування внутрішніх ресурсів. Наведіть приклади.
95. Проаналізуйте обставини, які змушують ТНК залучати внутрішні джерела фінансування.
96. Наведіть необхідні, на вашу думку, шляхи вирішення проблеми покращання умов існування ТНК в Україні.
97. Назвіть особливості зовнішніх фінансових ресурсів корпорацій, охарактеризуйте переваги та недоліки їх використання.
98. Дайте визначення «валютного коктейлю» та назвіть переваги даного інструмента активізації фінансових ресурсів.
99. Якими пріоритетами керуються транснаціональні корпорації при прийнятті рішень про залучення фінансових ресурсів в іноземних валютах?
100. Дайте визначення поняття «міжнародна банківська справа».
101. Назвіть основні характерні ознаки сучасного міжнародного банківського бізнесу.
102. Які основні причини злиття та поглинання в банківській сфері?
103. Як світова фінансова криза вплинула на угоди M&A?
104. Охарактеризуйте міжнародне банківське середовище 2008 року на прикладі найбільших банків світу.
105. Як змінилася ситуація на банківському ринку в 2010 році порівняно з 2008 роком?
106. Зазначте основні структурні елементи банківської системи України.
107. Які функції виконує Національний банк України?
108. Охарактеризуйте основні етапи розвитку банківської системи України.
109. Назвіть основні тенденції розвитку сучасного банківського бізнесу в Україні.
110. З якою метою, ким та коли заснований Базельський комітет з питань банківського нагляду? Якими принципами керується Базельський комітет у своїй діяльності?
111. Назвіть основні директиви Базельського комітету.
112. Які зміни передбачає внести Базель III у світовий банківський бізнес?
113. Дайте визначення понять «податкова система» і «система податків».
114. Що в них спільного і чим вони суттєво відрізняються між собою?
115. Наведіть класифікацію податкових платежів за різними ознаками.
116. Які складові податку? Як впливають на суму податку податкова база та податкова ставка?

117. У якому випадку, на Вашу думку, при зниженні податкової ставки сума стягненого податку не знижується, а може навіть і підвищитися?
118. Які переломні періоди, в процесі яких істотно змінилась модель господарювання, пережили країни за останні півстоліття?
119. Охарактеризуйте зазначені періоди.
120. Що таке «проблема досягнення справедливого оподаткування в суспільстві» і які вчені займалися її вивченням?
121. Що таке «міжнародні податкові відносини»? З якою метою вони запроваджуються і яким чином проводиться їх регулювання?
122. Дайте визначення поняття «подвійне економічне оподаткування». Як його уникнути підприємству? Які заходи застосовують держави?
123. Які проблеми міжнародного оподаткування юридичних осіб Ви знаєте?
124. Які міжнародні угоди про уникнення подвійного оподаткування Ви знаєте? З якими країнами такі угоди уклала Україна?
125. Назвіть специфіку стабільної податкової системи, що склалася і функціонує у Великобританії.
126. Охарактеризуйте сучасну податкову систему Франції.
127. Поясніть, чому Німеччина – типова країна з тривірневою системою оподаткування?
128. Податкова система США: сутність, загальна характеристика.
129. Що таке «офшорні зони» і які їх типи Ви знаєте?

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ ДО ВИВЧЕННЯ КУРСУ «МІЖНАРОДНІ ФІНАНСИ»

Основна:

1. Виміри експансії транснаціонального банківського капіталу в Україні та світі: монографія / О. М. Момот ; Чернігів. нац. технол. ун-т. - Харків : Панов А. М., 2018. - 531 с.
2. Іноземні інвестиції: офшорні зони та їх інституції в міжнародному бізнесі: навч. посіб. / В. А. Вергун, О. І. Ступницький ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. - К. : Київський університет, 2012. - 415 с.
3. Міжнародна торгівля і фінанси : навч. посіб. / С. В. Князь, М. Т. Бець, Г. Л. Вербицька ; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. С. В. Князя ; Нац. ун-т "Львів. політехніка". - Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2016. - 513 с.
4. Міжнародний фондовий ринок : навч. посіб.-практикум / [О. Є. Кузьмін та ін.] ; Нац. ун-т "Львів. політехніка". - Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2015. - 334 с.
5. Міжнародні банківські розрахунки : навч. посіб. / Л. Л. Лазебник ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. - Київ : Київський університет, 2014. - 284 с.
6. Міжнародні кредитно-розрахункові і валютні операції: конспект лекцій: навч. посіб. для студентів, які навчаються за спец. 073 "Менеджмент", спеціалізацією "Менеджмент міжнародного бізнесу" / Нац. техн. ун-т України "Київ. політехн. ін-т ім. Ігоря Сікорського" ; [уклад.: В. В. Дергачова, В. Я. Голюк ; відп. ред.: С. В. Войтко]. - Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. - 132 с.
7. Міжнародні фінанси : навч. посіб. для студентів ВНЗ / І. Д. Якушик, В. І. Савчук, Н. В. Савчук ; Укр. держ. ун-т фінансів та міжнар. торгівлі. - Київ : Леся, 2014. - 547 с.
8. Міжнародні банківські розрахунки : навч. посіб. / Л. Л. Лазебник ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. - Київ : Київський університет, 2014. - 284 с.
9. Міжнародні біржові ринки : навч. посіб. / Солодкий Микола Олександрович, Яворська Валентина Олександрівна ; Нац. ун-т бізнесу та природокористування України. - Київ : Компринт, 2019. - 520 с.
10. Міжнародні валютно-кредитні відносини : навч. посіб. / Н. І. Патики. - К. : Знання, 2012. - 566 с.
11. Міжнародні валютно-фінансові та кредитні відносини: навч. посіб. / [Лисенков Ю. М. (голова авт. кол.) та ін.] ; за ред. В. Є. Поліванова, В. О. Мещерякова, Ю. М. Лисенкова ; Укр. держ. ун-т фінансів та міжнар. торгівлі. - Київ : Зовнішня торгівля, 2014. - 511 с.

12. Міжнародні портфельні інвестиції : підручник / О. І. Рогач, П. В. Дзюба ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. - Київ : Київський університет, 2016. - 950 с.
13. Міжнародні розрахунки і валютні операції : навч. посіб. : для студ. вищ. навч. закл. / Дорошенко Г. О., Дорошенко Н. О. ; Харк. ін-т фінансів Укр. держ. ун-ту фінансів та міжнар. торгівлі. - Х. : НТМТ, 2013. - 211 с.
14. Міжнародні розрахунки та валютні операції: навч. посіб. / О. І. Береславська ; Ун-т держ. фіск. служби України. - Ірпінь : Ун-т ДФС України, 2019. - 367 с.
15. Міжнародні фінанси : навч. посіб. для студентів ВНЗ / І. Д. Якушик, В. І. Савчук, Н. В. Савчук ; Укр. держ. ун-т фінансів та міжнар. торгівлі. - Київ : Леся, 2014. - 547 с.
16. Міжнародні фінанси : навч. посіб. / Ю. В. Макогон, Н. О. Бударіна ; Донец. нац. ун-т, Екон. ф-т, Каф. "Міжнар. економіка". - Донецьк : ДонНУ, 2013. - 411 с.
17. Міжнародні фінанси: навч. посіб. / І. Ю. Зайцева ; Укр. держ. ун-т залізн. трансп. - Харків : УкрДАЗТ, 2015. - 312 с.
18. Міжнародні фінанси: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / А. Ф. Наумов, Л. М. Наумова. - 2-ге вид., випр. і допов. - Миколаїв : Швець В. Д., 2013. - 275 с.
19. Міжнародні фінанси: підручник / [О. М. Мозговий та ін.] ; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. О. М. Мозгового ; ДВНЗ "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана". - Київ : КНЕУ, 2016. - 515 с.
20. Основи міжнародних фінансів : підруч. для студентів ВНЗ / [О. І. Рогач та ін. ; за ред. О. І. Рогача] ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. - 2-ге вид., допов. - Київ : Київський університет, 2014. - 447 с.
21. Сучасна валютна політика та особливості її реалізації в Україні [В. Юрчишин та ін. ; наук. ред. В. Юрчишин] ; Укр. центр екон. і політ. дослідж. ім. Олександра Разумкова. - Київ : Заповіт, 2016. - 119 с.
22. Фінанси (державні, корпоративні, міжнародні): підруч. для студентів ВНЗ / В. О. Онищенко [та ін.] ; [за ред. В. О. Онищенко] ; Полтав. нац. техн. ун-т ім. Юрія Кодратюка. - Київ : Центр учбової літератури, 2016. - 599 с.

Додаткова

23. Бударіна Н. О. Розвиток світового фінансового ринку в умовах циклічності міжнародної економіки: монографія / Н. О. Бударіна ; Донец. нац. ун-т. - Донецьк : Ноулідж, Донец. від-ня, 2013. - 330 с.
24. Валютна інтеграція в глобалізованому світі : монографія / Т. С. Шемет. - Харків : Технологічний центр, 2014. - 319 с.
25. Імплементация Угоди про асоціацію між Україною та ЄС в умовах трансформації Європейського Союзу: інвестиції, техн. регламенти, міграція, детінізація економіки : [колект.] монографія / Я. Голонич [та ін.] ; [ред.-упоряд. О. Єгорова] ; Держ. ВНЗ "Ужгород. нац. ун-т", Ф-т міжнар. екон. відносин. - Ужгород : РІК-У, 2017. - 178 с.
26. Міжнародна практика використання похідних фінансових інструментів: монографія / С. О. Силантьєв; ДВНЗ "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана". - Київ : КНЕУ, 2017. - 399 с.
27. Міжнародний валютний фонд - інструмент поневолення України [Текст] / М. І. Сенченко. - Київ : КВПЦ, 2017. - 103 с.
28. Міжнародні розрахунки і валютні операції: плани семін., практ. занять, тести та завдання для самост. вивч. дисципліни для студентів освіт.-кваліфікац. рівня "магістр" спец. 8.03050802 "Банківська справа" / Укоопспілка, Львів. комерц. акад. ; [уклад. Бабійчук Т. П.]. - Львів : Вид-во Львів. комерц. акад., 2013. - 83 с.
29. Міжнародні розрахунки: навч.-метод. посіб. забезп. викладання дисципліни для студ. магістрів спец. 8.03050802 Банківська справа / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка ; [уклад. Лазебник Л. Л.]. - К. : Компрінт, 2013. - 83 с.
30. Міжнародні фінанси: метод. вказівки та завдання до семінар. занять, самост. та індивід. робіт для студентів ден. і заоч. форм навчання напряму підгот. 6.030508 "Фінанси і кредит" / Укоопспілка, Львів. комерц. акад. ; [уклад.: Мицак О. В., Томашик Р. Р.]. - Львів : Вид-во ЛКА, 2016. - 79 с.
31. О.М. Савастєєва, «Сучасний ринок золота: світові та вітчизняні тенденції», Право, економіка та управління: генезис, сучасний стан та перспективи розвитку : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. 20-річчю економіко-правового ф-ту ОНУ імені І. І. Мечникова (м. Одеса, 14–15 верес. 2018 р.). ОНУ, 2018. с.288-292.

32. О.М.Савастєєва О.М., І.Ю.Котенко, «Вплив оффшорних юрисдикцій на ефективність глобального фінансового ринку», Збірник матеріалів V Міжнародної науково - практичної конференції "Фінансові аспекти розвитку держави, регіонів та суб'єктів господарювання: сучасний стан та перспективи" (20-21 листопада 2017 р.). Одеса: Одеський національний університет імені І.І.Мечникова. 2017. с.16-18
33. О.М.Савастєєва О.М., К.Ю.Бабой, «Використання єврооблігацій вітчизняними емітентами», Збірник матеріалів V Міжнародної науково - практичної конференції "Фінансові аспекти розвитку держави, регіонів та суб'єктів господарювання: сучасний стан та перспективи" (20-21 листопада 2017 р.). Одеса: Одеський національний університет імені І.І.Мечникова. 2017. с.211-213.
34. О.М.Савастєєва О.М., М.С.Мамуненко, «Єврооблігації як основний фінансовий інструмент міжнародного кредитного ринку», Збірник матеріалів V Міжнародної науково - практичної конференції "Фінансові аспекти розвитку держави, регіонів та суб'єктів господарювання: сучасний стан та перспективи" (20-21 листопада 2017 р.). Одеса: Одеський національний університет імені І.І.Мечникова. 2017. с.22-24
35. О.М.Савастєєва, А.В.Іванова, «Факторингові операції у міжнародних фінансових відносинах», Збірник матеріалів V Міжнародної науково - практичної конференції "Фінансові аспекти розвитку держави, регіонів та суб'єктів господарювання: сучасний стан та перспективи" (20-21 листопада 2017 р.). Одеса: Одеський національний університет імені І.І.Мечникова. 2017. с.15-16
36. О.М.Савастєєва, В.С.Нагорний, «Форфейтинг як механізм фінансування міжнародної торгівлі», Збірник матеріалів IV Міжнародної науково - практичної конференції "Фінансові аспекти розвитку держави, регіонів та суб'єктів господарювання: сучасний стан та перспективи" (16-17 травня 2017 р.). Одеса: Одеський національний університет імені І.І.Мечникова. 2017. с. 31-34
37. О.М.Савастєєва, Д.В.Десятник, «Використання технології розподіленого реєстру (blockchain) у сучасних фінансово – кредитних системах», Актуальні питання сучасної економічної науки: зб. матеріалів II Всеукр. наук.-практ. конф. (4 грудня 2019 р., Полтава). Полтава, 2019. С.482-484
38. О.М.Савастєєва, Д.В.Десятник, «Державні облігації на фондовому ринку України: основні тенденції та перспективи», Актуальні питання розвитку науки та освіти (частина I): матеріали Міжнародної науково-практичної конференції м. Львів, 19-20 жовтня 2019 року. Львів: Львівський науковий форум, 2019. С.29-30
39. О.М.Савастєєва, Д.В.Десятник, «Проблемні аспекти процесу цифровізації сучасного фондового ринку», Економіка, облік, фінанси та право: аналіз тенденцій та перспектив розвитку: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції (Полтава, 24 жовтня 2019 р.): у 7 ч. Полтава: ЦФЕНД, 2019. Ч. 4.с.35-37.
40. О.М.Савастєєва, Ж.В.Верстюк, «Механізми відновлення рівноваги платіжного балансу», Збірник матеріалів V Міжнародної науково - практичної конференції "Фінансові аспекти розвитку держави, регіонів та суб'єктів господарювання: сучасний стан та перспективи" (20-21 листопада 2017 р.). Одеса: Одеський національний університет імені І.І.Мечникова. 2017. с.210-211.
41. Підготовка майбутніх економістів у вищих навчальних закладах до роботи на валютному ринку на основі комп'ютерних технологій: монографія / Костенко Р. В. ; Держ. закл. "Південноукр. нац. пед. ун-т ім. К. Д. Ушинського". - Одеса : Букаєв Вадим Вікторович, 2014. - 406 с.
42. Резервні валюти: глобальний периметр нестабільності : монографія / Віктор Козюк ; Терноп. нац. екон. ун-т. - Тернопіль : Астон, 2015. - 467 с.
43. Україна та міжнародний валютний фонд: партнерство і співробітництво: монографія / А. В. Лабунська. - Одеса : Фенікс, 2019. - 276 с.

Навчальне видання

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ

«МІЖНАРОДНІ ФІНАНСИ»

*для студентів денної та заочної форми навчання
зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»*

Автор-укладач

САВАСТЄЄВА Оксана Миколаївна

*Надруковано в авторській редакції
з готового оригінал-макета*

Підписано до друку 28.05.2021р. Формат 60x84/16 Ум.друк.арк. 2,0 Папір офсетний

Тираж 300 прим.

Надруковано з макету замовника

Друкарня ФОП Гуляєва В.М.

Київська обл., м. Обухів, вул. Малишка, 5

044 495 0279, 050 496 0279

drukaryk.co